

Læringsverkstedet Sørlandsparken barnehage

Årsplan
2024-2025

Innholdsfortegnelse

side 03 - Velkommen til Læringsverkstedet

side 04 - Om barnehagen

side 05 - Barnehagens verdigrunnlag

side 06 - Vår pedagogikk

side 07 - Det pedagogiske treet

side 08 - Hjertekultur

side 12 - Gylne Hverdagsøyeblikk

side 13 – Læringsverkstedets fokusområder

side 14 – Lek

Side 17 – Våre læringsvenner og fagområdene

side 18 – Et godt måltid

side 19 – Barns medvirkning

side 20 - Foreldresamarbeid

side 21 – Kroppen er min

side 22 - Overganger

side 24 – Pedagogisk virksomhet

side 25 - Arbeidsmåter

side 27 – Tilrettelegging

side 28 – Årshjul

side 29 – Bakgrunnsdokumenter

Velkommen til Læringsverkstedet Sørlandsparken barnehage

Læringsverkstedet er en privat barnehagekjede som eier og driver barnehager i store deler av Norge. I våre barnehager får barn et godt grunnlag for livslang læring – i kunnskap, vennskap, trygghet og glede. Leken og lekens egenverdi er sentralt i arbeidet med å skape en god barndom for alle barn. Vårt pedagogiske arbeid med barna bygger på lekende læring, samspill og mestring.

For mer informasjon om Læringsverkstedet og våre barnehager se vår hjemmeside: <https://laringsverkstedet.no>

Vi ser frem til et nytt og spennende år med fokus på lekende læring, samspill og mestring. I Læringsverkstedets barnehager arbeider vi for at alle barn skal få et best mulig grunnlag for videre utvikling, læring og et godt liv. Vi ønsker at hvert enkelt barn skal kjenne seg betydningsfulle i fellesskapet, og at de skal vokse i kunnskap og mestring, i trygghet og empati. Barna er verdens framtid. Vår visjon peker framover og viser vei for alt av arbeid i Læringsverkstedet:

Våre verdier:

Leken og ambisiøs

Vi byr på oss selv og har det moro. Samtidig har vi klare mål og kraft til å nå dem.

Vår visjon

Vi får verdens viktigste verdier til å vokse!

Våre verdier:

Raus og tydelig

Vi har takhøyde og frihet samtidig som vi har rammer og retningslinjer som gjør det trygt å være raus i møte med barn og foreldre

I Sørlandsparken barnehage har vi en kreativ profil hvor vi ønsker at barnet skal få bruke hele seg og få uttrykke seg på forskjellige måter og på ulike arenaer. Vi voksne undrer oss og forsker sammen med barna. Vi må stimulere nysgjerrigheten, og legge til rette for at barna skal finne ut av ting selv. Det handler ikke om å fylle et kar, men å tenne en ild!

Sørlandsparken barnehage

Hos oss i Sørlandsparken barnehage har vi 75 plasser for barn mellom 0-6 år. Barna er fordelt fire avdelinger, to for barn mellom 0-3 år og to for barn 3-6 år. Alle avdelingene har navn etter kjente kunstnere.

Avdelingene for de yngste barna heter Nupen og Picasso, og avdelingen for de eldste barna heter Miró og Munch. Nupen og Picasso har 13 barn hver, Munch har 24 og Miró 25.

Siden barnehagen startet opp i 1994 har vi hatt kunst og kreativitet som et av satsingsområdene våre. Vi har eget forming- og keramikkverksted. På verkstedet får barna mulighet til å utfolde sin kreativitet og skaperevne. Her ligger utstyr og materiell fremme og tilgjengelig for barna.

På keramikkverkstedet er det ofte spennende kunstprosjekter på gang. Prosjektarbeid er en foretrukket arbeidsform i barnehagen. I prosjektene er det viktig at barna får medvirke og utfolde seg kreativt. Vi følger barnas initiativ og legger til rette for at de skal få deltakelse i alle fasene i prosessen. Opplevelsen, gleden og begeistringen barna viser er viktigere enn selve resultatet av det de lager.

Barnehagens verdigrunnlag

Barnehagens samfunnsmandat

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem (Barnehageloven 2021, § 1, Formål). Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barn-dommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Barnehagen bidrar til å danne et godt grunnlag for livslang læring og aktiv deltagelse for barna i et demokratisk samfunn. Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og å sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskap, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid.

Disse er:

- Demokrati
- Mangfold og gjensidig respekt
- Likestilling og likeverd
- Bærekraftig utvikling
- Livsmestring og helse

Formål med barnehagens årsplan:

- Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes.
- Barnehagens pedagogiske arbeid skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.
- Rammeplanen påpeker at årsplanen er et arbeidsredskap for personalet som skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser.
- Med utgangspunkt i rammeplanen skal barnehagens samarbeidsutvalg fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

Årsplanens funksjon:

Årsplanen skal synliggjøre hvordan barnehagen omsetter barnehagelov i praksis, og arbeider målrettet for å sikre det pedagogiske arbeidet. Ifølge rammeplanen har planlegging av barnehagens innhold og pedagogiske arbeid flere funksjoner:

- Personalet får grunnlag til å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet.
- Det gir kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.
- Synliggjør barnehagens fortolkning og realisering av rammeplanen.
- Gir utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten.

Barnehagens årsplan er også et viktig dokument for eier og myndighetenes oppfølging og tilsyn med barnehagen.

Vår Pedagogikk

Læringsverkstedets pedagogikk er vår fortolkning av innholdet i rammeplanen og ivaretar rammeplanens føringer. Den norske barnehagetradisjonen bygger på et helhetlig læringssyn. Med Hjertekultur og Lekende læring, samspill og mestring, ivaretar vi barnehagens samfunnsmandat (Lov om barnehager, 2021) og rammeplanens føringer for barnehagens innhold og oppgaver.

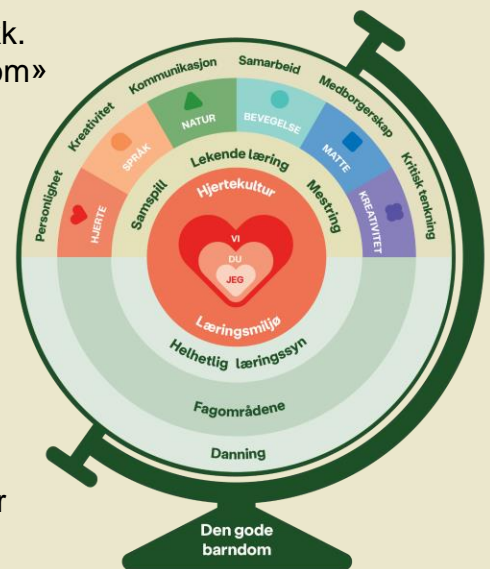
Hvert barn er et unikt og verdifullt menneske som skal møtes med respekt og anerkjennelse.

Omsorg og lek, læring og danning er svært viktige elementer i grunnlaget for Læringsverkstedets pedagogikk. Modellen «Globusen» symboliserer at «Den gode barndom» inneholder omsorg og lek, læring og danning.

Med lekende læring, samspill og mestring skal vi gi barna grunnlag til å utvikle seg, og bli den beste utgaven av seg selv.

I vår barnehage legger vi til rette for barns lek ved å fokusere på hva barna selv ønsker og er opptatt av. Dette finner vi ut gjennom observasjon og samtaler. Vi blir inspirert av barnas egen kultur og legger til rette for gode og innbydende lekemiljøer.

Lekemiljøene er stadig i utvikling og forandring for å tilpasse seg barnas interesser. Ved å dele barna inn i små lekegrupper har vi voksne mulighet for å gjøre observasjoner av leken til barna samt hjelpe og støtte de barna som trenger det. Hvert barn skal få oppleve glede og mestring i lek og samspill med andre barn.

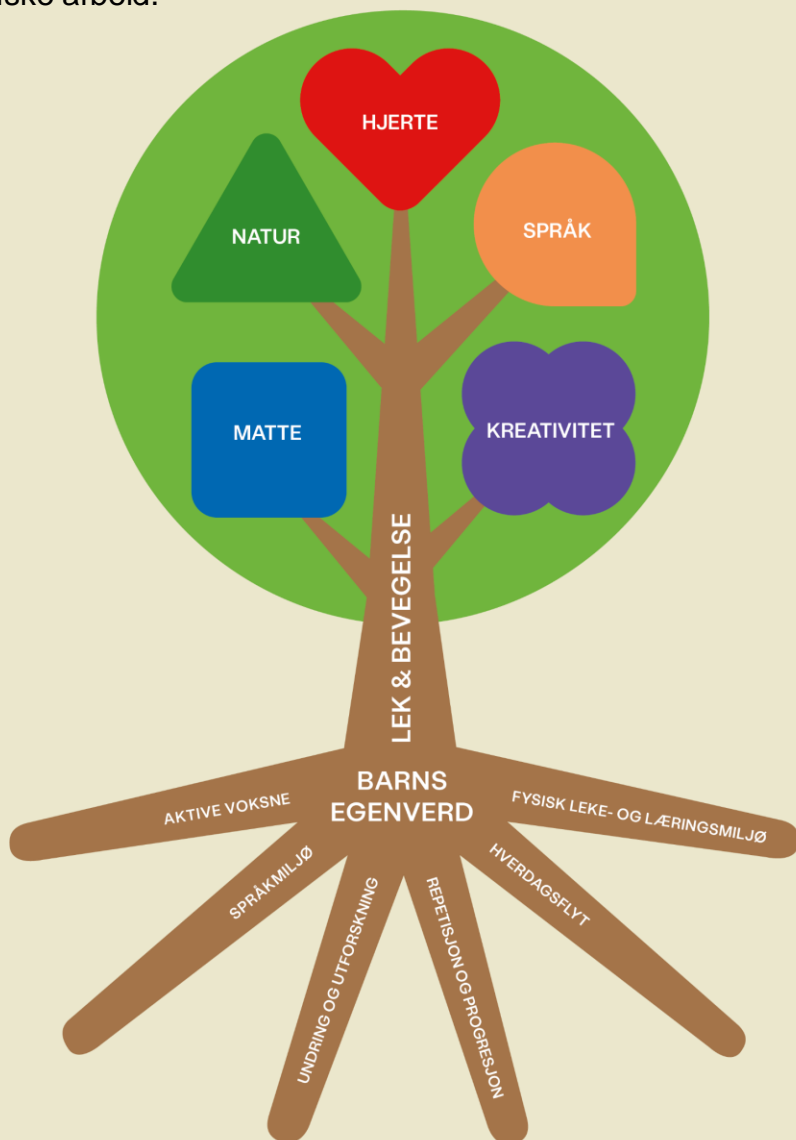

Det pedagogiske treet

Vår modell, som vi kaller det pedagogiske treet, sier noe om innholdet i barnehagen, gir en ramme for det pedagogiske arbeidet og konkretiserer og beskriver viktige sammenhenger mellom barns trivsel, utvikling og læring.

Barns egenverd er kjernen i vår pedagogikk og står sentralt i alt vårt arbeid. Hvert enkelt barn er kompetent og har iboende ressurser som skal få komme til uttrykk og utvikles i barnehagen. Barns egen nysgjerrighet og undring legger grunnlaget for livslang læring. Barn skal støttes og oppmuntres til å uttrykke seg, bli synlig og ha rom for medvirkning. Hvert enkelt barn skal oppleve å bli sett, hørt og forstått av anerkjennende, tydelige og ansvarsfulle voksne.

Med **lekende læring, samspill og mestring** skal vi gi barna grunnlag til å utvikle seg, og bli den beste utgaven av seg selv. Et av barndommens særpreg er samspill i lek, der initiativ, fantasi og engasjement vil kunne finne sted. Barn skal få undre seg, stille spørsmål, søke opplevelser og gjøre egne erfaringer. Leken skal vies stor plass i vårt pedagogiske arbeid.

Hjertekultur

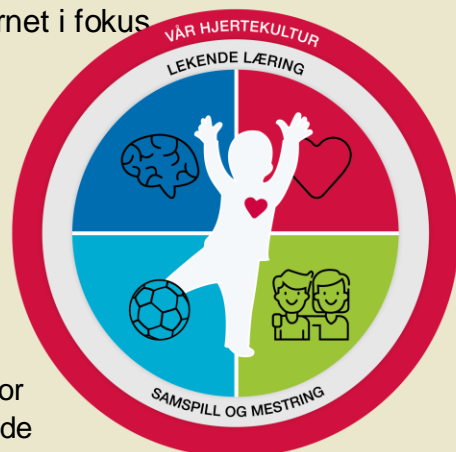
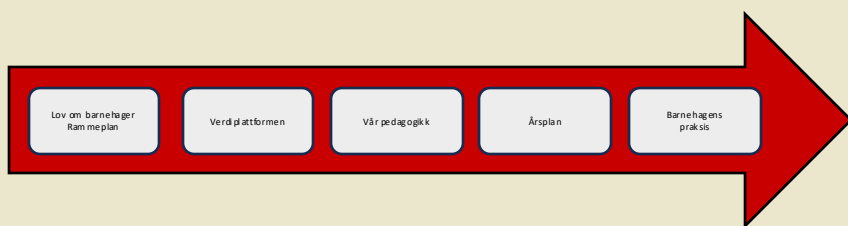
Vår hjertekultur skal være en rød tråd i arbeidet:

Hjertekulturen i Læringsverkstedet utgjør en viktig del av læringsmiljøet som hvert enkelt barn møter i barnehagen. Utvikling, lek, læring og trivsel kommer som et resultat av godt læringsmiljø i barnehagen.

Målet med hjertekulturen er å skape en varm og inkluderende barnehage, der alle barna får gode muligheter til å utvikle seg sosialt, gjennom lek og samspill. Innenfor en slik kultur ser vi at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre. Barna skal få oppleve å føle seg verdifulle gjennom å bli sett, forstått, respektert og få hjelp og støtte til det de har behov for.

«Hjertekultur» kan defineres som; «en atmosfære der alle blir inkludert, og har omsorg for hverandre».

I Læringsverkstedet sine barnehager skal hensynet til barnets beste alltid komme først, og som ansatt i Læringsverkstedet skal vi alltid ha barnet i fokus

Vi ønsker at barnehagen skal være et trygt og godt sted å være for alle barn. Alle skal føle seg velkommen og godtatt i fellesskapet, de skal være gode nok akkurat som de er. Vi som jobber i barnehagen har et grunnleggende positivt menneskesyn som vi ønsker å videreføre til barna. Ved å fokusere på barnets sterke sider vil vi bygge på det positive i hvert enkelt barn, samtidig som vi jobber med å være en del av et fellesskap.

Barndommen har en egenverdi og er helt vesentlig for hvordan vi utvikler oss videre og sammen med andre. Det er viktig for oss i Sørlandsparken, at barna opplever å bli akseptert for den de er. Vi vil møte barn ulikt ut ifra hva vi ser det enkelte barnet trenger og at de får gode opplevelser i et fellesskap de føler tilhørighet til. Målet er at alle barn opplever å ha en venn.

Vår praksis skal evalueres opp mot dette: Barn er ikke objekt, men subjekt. Det betyr at de skal møtes med respekt for deres opplevelsesverden for å styrke deres selvfølelse og mentale helse, men også for å unngå mobbing. Vi vil at barn skal oppleve at de er verdifulle for den de er, og ikke ut ifra det de gjør eller hva de kan. Kompetansehevinga hos personalet i forhold til «de sårbare barna» (med Inger Lise Andersen) har lært oss mye om hvordan et hvert menneskemøte bør være. Her har vi fått mye nyttig kunnskap i hvordan vi som trygge voksne kan hjelpe barna med å regulere deres følelser. Ifølge rammeplanen skal vi voksne gi barna støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Vi ønsker at barna skal bli robuste og klar for å møte livets utfordringer og annen læring.

Hjertekultur (Læringsverkstedets arbeid med sosial kompetanse) har fokus på følelser og vennskap. Her lærer de å være rause med hverandre, tåle ulikheter og samtidig tørre å si ifra. Vennskap utvikles særlig i leken fordi den gir rom for sosial og språklig samhandling. Leken bidrar til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement. De voksne må ha lekkompetanse, evnen til å observere barna godt og være gode støttespillere. Et godt lekemiljø er der barn blir inspirert, engasjert og møtt av lekende voksne. Vi ønsker å finne den «gode rytmen» i hverdagen slik at vi har tid til å leke uten for mange avbrudd. Der barn opplever inkludering og ikke mobbing. Der vi tar tak i vonde opplevelser raskt og hvor vi har en tett dialog med foreldre og hjelpeinstanser. Vi ønsker en «JA-barnehage»! Det betyr at vi svarer ja på barns initiativ inntil vi vet hvorfor vi sier nei. Hvis vi må si nei, så vil vi begrunne det for barna. Vi er der for barna, og vil gjøre en forskjell.

Barna skal føle seg trygge slik at de tør å være seg selv. Vi ser hvert barn som et enkeltindivid med deres følelser og behov og fordi barn er så ulike, må de også behandles forskjellig ut fra deres forutsetninger. Glede og humor skal ha en sentral plass i fellesskapet.

Barndommen har en egenverdi og er helt vesentlig for hvordan vi utvikler oss videre som individ, og sammen med andre. Det er viktig for oss i Sørlandsparken, at barna opplever å bli akseptert for den de er. Vi vil møte barn ulikt ut ifra hva vi ser det enkelte barnet trenger og at de får gode opplevelser i et fellesskap de føler tilhørighet til. Målet er at alle barn opplever å ha en venn.

I arbeidet med hjertekultur har vi fokus på "jeg", "du" og "vi", og på den måten utvikles barnas forståelse av både seg selv som enkeltindivid, andre som individer og alle som en viktig del av fellesskapet.

Barnehagen skal jobbe aktivt for å forebygge og avdekke mobbing. Vi skal fremme gode holdninger og handlinger, og Læringsverkstedet har en egen handlingsplan mot mobbing

Å møte barns følelser og behov

Hos oss har vi hjerte for at hvert enkelt barn skal bli sett med det gode og varme blikket hver dag. Barna skal løftes frem ved positiv adferd, vi klapper for hverandre når vi mestrer noe og gleder oss sammen med barna. I tillegg skal vi gi ros og hyppige tilbakemeldinger, og fremhever det vi ønsker mer av.

Vi skal ta barns følelser og behov på alvor. Barna skal få hjelp til å regulere følelsene sine på en god og respektfull måte. Voksne skal ta seg tid til å lytte, forsøke å sette ord på det sammen og vise forståelse for det barnet føler. For eksempel "nå ser jeg at du er lei deg, og det skjønner jeg godt".

Barnehagen sammen med dere foreldre skal ruste barnet til å møte både gleder og utfordringer i livet. I barnehagen må vi gi barna muligheter til å møte naturlige utfordringer i løpet av dagen. Det vil bygge den nødvendige mestringstroen som barn trenger for å møte livets utfordringer. Barn klarer mye selv i egen hverdag, og hverdagsmestring bidrar til livsmestring. Gjennom mestring kjenner hvert enkelt barn seg sett. Barn trenger også tydelige og trygge voksne som kan ta avgjørelser til det beste for barna og lærer dem å stå i vanskelige situasjoner, takle motgang og frustrasjon.

Gylne hverdagsøyeblikk

Gylne hverdagsøyeblikk er stunder som har særlig betydning for relasjoner og samspill. Gylne hverdagsøyeblikk har betydning for kvaliteten i barnehagen. Måten vi praktiserer gylne hverdagsøyeblikk på er en del av vår hjertekultur.

Våre Gylne hverdagsøyeblikk er de viktigste øyeblikkene som skjer i barnehagehverdagen.

Øyeblikkene er møtepunkter mellom foreldre eller barn og barnehagen, som har betydning for barnas trivsel og utvikling. Med bevisst praktisering av hjertekultur i disse møtene, kvalitetssikres hverdagsøyeblikkene.

Øyene symboliserer viktigheten av god kontakt mellom hjem og barnehage. Før barnet søkes inn i barnehage er vi opptatt av å være åpne og tilgjengelige, slik at foreldre og barn kan komme og se barnehagen. Etter at barnet har fått plass i barnehagen, ønsker vi å få kontakt med hver enkelt familie, og legge til rette for jevnlig besøk i barnehagen. Broen mellom de to øyene er et symbol på den viktige tiden fra barnet har fått plass i barnehagen til tilvenningen starter.

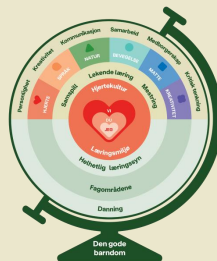
Den største øya symboliserer tiden etter barnehagestart og videre alle de viktige møtene som skjer hver dag, hele tiden. Vi ønsker at alle skal oppleve gode møter, fellesskap, lekende læring og hjertekultur. Hvert barn skal bli møtt på sine behov, og samtidig skal vi jobbe for at fellesskapet blir en god plass å være for alle barn.

Læringsverkstedets fokusområder

Læringsverkstedets felles fokusområder er:

- **Hjertekultur**
- **Barns utvikling**
- **Danning**

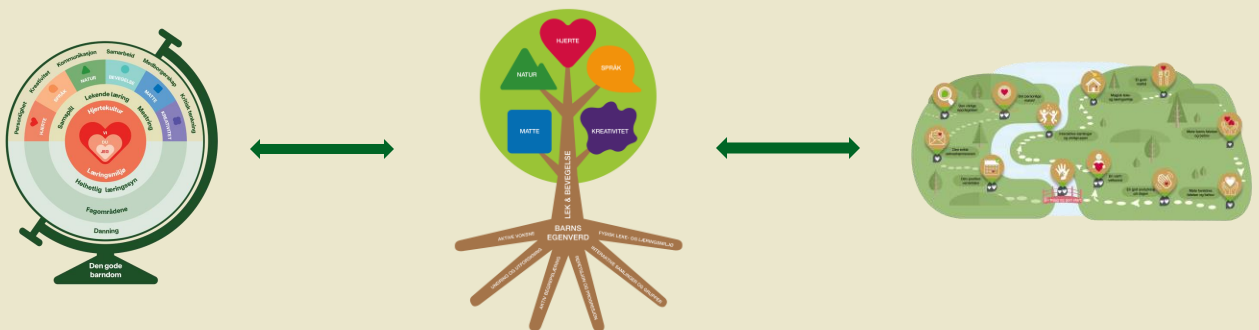

For å få til dette er vi avhengig av **Pedagogisk ledelse**

Barns trivsel er de voksnes ansvar, og gode relasjoner er avgjørende i dette samspillet. Vi har tro på at gode relasjoner, som en rød tråd i alt vi gjør, hever kvaliteten i barnehagen. Gode relasjoner bidrar til å skape et inkluderende og godt psykososialt leke- og læringsmiljø.

Positive relasjoner fremmer trivsel, læring og utvikling. Gjennom relasjoner evner vi å skape en trygg tilknytning, og vi støtter utforskning. Barna skal oppleve varme og omsorgsfulle voksne som inviterer til godt samspill. Hjertekulturen vår bidrar til å legge til rette for barns utvikling, både som enkeltindivider og som viktige medlemmer av fellesskapet. Som en naturlig del av vårt arbeide, kjenner vi til og bruker tilknytningsteorier og anerkjennende kommunikasjon som en del av relasjonskompetansen.

Kvaliteten på relasjonene og samhandling mellom ansatte og barn er særlig viktig for barns trygghet og utvikling. Gjennom gode relasjoner utvikles positive sosiale ferdigheter, empati og vennskap. Dette legger et god grunnlag for å utvikle barnas egenverd.

Lek

Et av barndommens særpreg er samspill i lek, der initiativ, fantasi og engasjement vil kunne finne sted. Barn skal få undre seg og stille spørsmål, søke opplevelser og gjøre erfaringer på egne læringsarenaer. Barnehagen skal gi rom for barns ulike perspektiver og opplevelsesverdener.

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barns utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Barn leker for lekens egen del. Leken er derfor den viktigste aktiviteten i våre barnehager, og er selve grunnstammen i alle aktiviteter og i vårt pedagogiske konsept. Lek og læring henger tett sammen, siden barn søker mening i alt de gjør og uttrykker seg gjennom lek.

Alle barn skal inkluderes i lek.

For å kunne støtte barna best mulig, må vi som jobber i barnehagen ha en felles forståelse for hvorfor leken er så viktig, hva vi skal se etter og hvordan støtte barna i lek. Vi må også vite noe om de voksnes deltakelse, hvordan vi kan stimulere til lek, utvide og supplere leken slik at det blir inkluderende for flest mulig.

Vi har hatt tradisjon for å gi barn tid til lek. Tid er en viktig faktor for lek, men vi har også dreid fokuset mer over på kvaliteten av leken. Barn må komme i gang med lek, få rom for leken og videreutvikle den sammen med andre. Det gjelder både ute og inne. Noen barn trenger mer støtte i starten for å komme i gang, mens andre trenger vern og videreutvikling. Forskning viser at barn som blir støttet til å starte, verne og videreutvikle lek, har potensial for å oppleve både lykke og læring.

Læringsutbytte knyttes ofte til språk, noe som er avgjørende for å kunne mestre en del av de skjulte kravene som ligger i leken. Når man vet at språket er en forutsetning for læring gjennom hele livet, blir nettopp leken selve fundamentet for barn i barnehagealder. (Klitmøller og Sommer, 2015; Sandvik, Garmann og Tkachenko, 2014). "Vi har bare lekt", betyr så mye mer...! Lek er en sårbar aktivitet (Pellegrini, 2009) og det er ingen selvfølge at lek popper opp av seg selv. Vi må derfor planlegge god aktivitet og lek.

Personalet må lage gode lekesoner, sette rammer og tid for lek, være bevisste og aktive voksne som kan legge et godt grunnlag for leken. Vi må også ha nok rekvisitter tilgjengelig for lek. Utelivet byr også på noe annet enn leken inne. Vi får stimulert motorikken og sansene på en annen måte. Kreativiteten blomstrer når barna kun har tilgang på det de finner i naturen! Vi er heldige som har nær tilgang til både natur og andre lekeplasser i nærmiljøet, og ikke minst Dyreparken. Læringsmiljøene blir derfor ulike både ut ifra interesser, årstider og lokasjon.

Barnehagen vil fortsette fokuset på lek og gode vennskapsrelasjoner, og dette vil vi gjøre ved å;

- o Lage gode lekemiljøer inne og ute.
- o Ha prosjektarbeid som stimulerer lek, samarbeid og tverrfaglig læring.
- o Arbeide med kunst og kreativitet i fellesskap.
- o Jobbe systematisk med hjertekultur.
- o Godt språkmiljø for barns språkutvikling.

Utelivet byr også på noe annet enn leken inne.

Vi får stimulert motorikken og sansene på en annen måte.

Kreativiteten blomstrer når barna kun har tilgang på det de finner i naturen!

Vi er heldige som har nær tilgang til både natur og andre lekeplasser i nærmiljøet, og ikke minst Dyreparken. Læringsmiljøene blir derfor ulike både ut fra interesser, årstider og lokasjon.

I vår barnehage legger vi til rette for barns lek ved å fokusere på hva barna selv ønsker og er opptatt av.

Dette finner vi ut gjennom observasjon og samtaler.

Vi blir inspirert av barnas egen kultur og legger til rette for gode og innbydende lekemiljøer.

Lekemiljøene er stadig i utvikling og forandring for å tilpasse seg barnas interesser.

Ved å dele barna inn i små lekegrupper har vi voksne mulighet for å gjøre observasjoner av leken til barna samt hjelpe og støtte de barna som trenger det. Hvert barn skal få oppleve glede og mestring i lek og samspill med andre barn.

Våre læringsvenner og fagområdene

Lek er representert av **Lek-Liv**. Lek=Læring og er overordnet alle fagområdene, enten vi holder på med Matte, Språk, Hjerter, Natur eller Kreativitet. I lek knyttes alle fagområdene sammen. Barna leker seg til erfaringer og kompetanse innen alle områder. Alle barn skal oppleve å være en del av et inkluderende fellesskap i lek. Deltagelse i lek styrker barnas opplevelse av trivsel, egenverd og mestring.

Bevegelse er representert av **Beveg-Else**. Bevegelse dekker rammeplanens fagområdet *Kropp, bevegelse, mat og helse*. Bevegelse, motorikk og kroppsbeheerskelse er en naturlig del av barns hverdag. Gjennom bevegelse opplever barna mestring og de blir kjent med seg selv og sin egen kropp. Beveg-Else oppfordrer de andre læringsvennene til at barna skal bruke kroppen når de skal lære matte, språk osv.

Hjerter er representert av **Hjertrud**. Hjerter er delt inn i tre ulike emner/hjertelag. De tre hjertelagene er "Jeg", "Du", og "Vi". Hvert av de tre hjertelagene tar opp temaer for å styrke barns egenverd, relasjonen til de andre i barnehagen og fellesskapsfølelsen. Hjertelagene formidler de grunnleggende verdiene for samhandling og hva det betyr for barna og fellesskapet. Disse verdiene skal leves ut hver dag og gjennom hele dagen i Læringsverkstedets barnehager. Gjennom arbeidet med hjertelagene utvikles barna, både som enkelt individer og som en betydningsfull del av fellesskapet.

Språk er representert av **Rime-Rolf**. Språk dekker rammeplanens fagområde *Kommunikasjon, språk og tekst* og inneholder alle elementer som sikrer at barnehagen arbeider med et godt språkmiljø og språkutvikling for alle barn. Fagområdet Språk inngår som en naturlig del i alt av barnehagens arbeid og hverdagsaktiviteter. Når barn lærer språk lærer de grunnlaget for å lære.

Matte er representert av **Telle-Tariq**. Matte rommer innholdet i rammeplanens fagområde *Antall, rom og form*. Barnehagens arbeid med fagområdet Matte lar barn leke og erfare matematikk på en variert måte. Gjennom lek skapes undring og utforsking som gir godt grunnlag for matematiske samtaler. Gjennom lek møter barna matematiske problemstillinger som gir barna et godt grunnlag for videreutvikling av barnas matematiske kompetanse.

Kreativitet er representert av **Farge-Paletta**. Kreativitet favner barnehagens arbeid med rammeplanens fagområde *Kunst, kultur og kreativitet*. Kreativitet er et omfattende fagområde og er ofte en del av barnehagens pedagogiske arbeid sammen med andre fagområder.

Natur er representert av **Ute-Mons**. Natur dekker rammeplanens fagområder *Natur, miljø og teknologi og Nærmiljø og samfunn*. Naturen er en fin arena for lek, opplevelser og læring. Arbeid med alle fagområdene kan foregå ute. I vårt fagområde Natur inngår biologi, fysikk, kjemi, zoologi og geologi som viktige temaer barnehagen skal la barna gjøre seg erfaringer med.

Et godt måltid

Et godt måltid - mer enn bare mat

Gjennom mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse. Rammeplanen (2017).

Læringsverkstedet har utviklet sitt eget matkonsept «Et godt måltid» i samarbeid med Arne Brimi og Ryfylkekokken Frode Selvaag. Samarbeidet med Arne og Frode gir oss kunnskap om nye smaker og matretter, norsk kulturarv, samt den viktige koblingen mellom mat, natur og helse.

Mat er en viktig del av alle kulturer og måltidet gir barn og voksne anledning til å samles i fellesskap rundt bordet. «Et godt måltid» er mer enn mat. Det handler om smak, mattradisjoner og råvarer, men også om matlaging og måltider som pedagogiske aktiviteter som inkluderer og legger til rette for barns medvirkning og deltagelse. I barnehagen er også måltider en viktig arena for arbeid med sosial kompetanse, barns vennskap og forebygging av mobbing. Vi ønsker at barna skal bli glad i mat, våge å teste nye smaker, utvikle nye vaner, oppleve fellesskap, mestring og glede ved å klare selv, samles rundt bordet og dele måltider med andre.

Hos oss i Sørlandsparken barnehage skal vi fra august 2024 ha en ansatt som er ansvarlig for Et godt måltid. Den ansatte skal lage mat til alle barna, samt inkludere avdelingene i matlaging, smaksopplevelser og den gode atmosfæren som kan skapes rundt et måltidsfellesskap.

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for, og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jmf. Lov om Barnehage §3 , grunnloven §104 og FNs barnekonvensjon artikkel 12 nr.1.

Barn ønsker å påvirke egen hverdag og i Læringsverkstedets barnehager skal alle barn få muligheten til å bli sett, hørt og anerkjent. Vi ser på barna som kompetente og bidrar til at alle barn får mulighet til medvirkning og innflytelse.

Foreldresamarbeid

«Sammen skaper vi en sosial læringsarena som støtter gode spor» er vårt løfte til foreldrene.

Foreldresamarbeidet skal alltid ha barnas beste som mål. Samarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget. Samarbeidet skal sikre at foreldrene får innflytelse på barnehagens arbeid med å skape et helhetlig omsorgs-, leke- og læringsmiljø for barnegruppen. For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg (Lov om barnehager §4).

Vi i Sørlandsparken er opptatt av at både barn og foreldrene skal føle seg velkomne i vår barnehage. De skal møte et kompetent og omsorgsfullt personale. Vi legger til rette for et godt samarbeid, viser foreldrene at vi ønsker å lytte til deres erfaringer, og vi opprettholder en god relasjon.

Når barna får plass i barnehagen, vil det komme invitasjon til besøksdager på avdelingen de skal starte på. Vi ønsker å ha en god dialog med foreldre for å kunne ivareta barnas behov best mulig.

Alle foreldre vil få invitasjon til to foreldresamtaler i året og kan avtale flere utenom hvis det er behov. I tillegg er de daglige møtene en god arena for å snakke om hva som opptar barna. Skulle det oppstå store hendelser eller noe som preger hverdagen i familien, så ønsker vi gjerne at dere tar kontakt fortløpende.

Det vil være ulike sosiale treff i løpet av året, slik som 1-2 foreldremøter og en sommerfest. Avdelingene vil også invitere til sosiale treff i løpet av året.

Samarbeidsutvalget har også møter hvor vi skal ta opp saker som er aktuelle gjennom året.

Kroppen er min

Barnehageeier, styrer og pedagogisk leder har det overordnede ansvaret for at det pedagogiske arbeidet i barnehagen er i tråd med både barnehageloven og rammeplanens bestemmelser.

For å styrke barnehagenes kompetanse og pedagogiske arbeid jmf. Rammeplan for barnehager «Livsmestring og helse» har Læringsverkstedet, Inger Lise Andersen og Siri Søftestad samarbeidet om kompetanseheving for personalet i forhold til kroppskrenkelser. Vi har i samarbeid utviklet samtaleverktøyet «Kroppen er min!» som skal brukes i temaarbeid med skolestarterne.

Hovedmålsettingen med «Kroppen er min!» er å styrke barnehageansattes kompetanse på å kommunisere med barn om kropp, grenser, krenkelser, omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep.

- Vi ønsker å styrke barnas begrepsapparat, selvfølelse, egenverd, og respekt for egne og andres identitet, kropp og grenser.
- Vi ønsker å forebygge krenkelser, omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep ved at barna lærer å respektere andres kropp og grenser.
- Vi ønsker også å styrke mulighetene for avdekking av krenkelser, omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep mot barn.

Målsettingene skal nås gjennom et gruppebasert samtaleverktøy som gir barna innsikt i, og begreper for:

- forskjellen på hva som er lov og ikke lov å gjøre med andres kropp. Dette inkluderer normalisering av åpenhet om alle kroppsdelene, og om krenkelser, omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep.
- forskjellen på gode og vonde erfaringer, gode og vonde hemmeligheter.
- hva de skal gjøre og hvem de skal henvende seg til hvis noen gjør noe med dem som de ikke liker, ikke forstår eller synes er vondt, ekkelt eller rart.

Overganger

Ny i barnehagen

Det å begynne i barnehagen skal oppleves som en trygg og god start, både i forhold til utvikling av trygghet og tilhørighet. Tilvenning, trygghet og tilhørighet er nøkkelord i forbindelse med alle overganger i løpet av barnehagetiden.

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid, slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn.

Når barna får plass hos oss vil dere få tilbud om å komme på besøksdager i løpet av våren og forsommeren. Da treffer dere de ansatte, får sett avdelingen og kan bli kjent med andre foreldre på avdelingen deres. Det er viktig for oss å gjøre oppstarten så trygg som mulig for både barn og foreldre. Foreldres trygghet smitter over til barnet, så vi oppfordrer til å bruke tiden til å bli godt kjent og spørre om det dere lurer på og informere personalet om hva som er viktig for nettopp dere. Alle vil få en kontaktperson i barnehagen i oppstarten, og dere vil få tilbud om en oppstartssamtale.

I begynnelsen av juni vil det bli et foreldremøte for nye foreldre.

Fra småbarn- til storbarnsavdeling

I Læringsverkstedet legger vi til rette for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og nytt personal, når barnet bytter barnegruppe.

I løpet av mai blir det klart hvilken avdeling barnet skal over til, og vi begynner å gå på besøk fra liten til stor avdeling. Barna får være med på tur, leke inne og ute sammen med andre barn de skal gå på avdeling med, og i juni legger vi til rette for en hel uke med besøk.

Det blir foreldremøte i juni, med informasjon fra stor avdeling.

Overgang barnehage-skole

Siste året i barnehagen er det egen skoleklubb, hvor alle de som skal på skolen har felles opplegg en til to ganger i uka. Noen ganger deler vi etter skolekrets, andre ganger etter interesser og behov. De skal få være med på svømming i Aquarama i høst/vinter, det blir turer og vi har ansatte som deltar på SELMA (<https://www.uis.no/nb/laringsmiljosenteret/selma>), som er et forskningsprosjekt som har fokus på fem kjernekomponenter fra rammeplan for barnehager; Samspill, Engasjement, Livsglede, Mestring og Anerkjennelse.

I løpet av året blir det også besøk *fra* skole/SFO, besøk *til* skolene på våren, egne turer for førskolebarna og til slutt rosaruss og høytidelig avslutning på sommerfesten.

«Kroppen er min» er gjennomføres med alle førskolebarna i løpet av året. I løpet av året skal vi også bruke materiell fra «En rød tråd», som er Kristiansand kommunes overgangsmateriell fra barnehage til skole. Alle barnehager og skoler i kommunene har en oransje sekk med samme innhold (eventyret om skinnvotten, regler, hoppetau mm) som sikrer at alle barn møter igjen kjent materiale når de går fra barnehage til førsteklasse.

På våren fyller vi ut overføringsskjema for hvert enkelt barn, slik at skolen får kortfattet informasjon om barnas ulike ressurser og behov. Her fyller også dere foreldre ut informasjon dere tenker er relevant for skolen å vite om. Skjemat går vi gjennom på en samtale før vi sender det til skolen.

Pedagogisk virksomhet

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet. Barnehagen er forpliktet til å begrunne, planlegge, vurdere og dokumentere at det pedagogiske arbeidet er i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Dokumentasjon

Rammeplanen fastslår at dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet inngår som en viktig del av barnehagens arbeid. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Vurdering

Det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Pedagogiske evalueringer danner grunnlag for vurdering.

Hos oss dokumenterer vi underveis ved dagsrapport, månedsevaluering og bildedokumentasjon på MyKid. I tillegg er vi opptatt av å bruke observasjon som grunnlag for refleksjoner og læringsmulighet i personalet. Dette opplever vi gir gode prosesser som fører til godt læringsmiljø.

Det er viktig for oss å synliggjøre prosessene og opplevelsene barna har hatt i barnehagen da barnas medvirkning og innspill danner en stor del av grunnlaget for det videre arbeidet. Dette gjør at plan og praksis ofte kan være sprikende, men at det til gjengjeld vises i dokumentasjonen.

Vi vurderer vårt arbeid og vår virksomhet på bakgrunn av den informasjonen vi får inn. Også foreldreundersøkelser, foreldresamtaler, observasjoner og barnesamtaler er viktige metoder for å evaluere arbeidet vårt. Vi vurderer jevnlig praksis til personalet, barnegruppen og enkeltbarn.

Arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. (Rammeplanen, 2017).

Barnehagen benytter ulike arbeidsmåter for å ivareta enkeltbarn, barnegruppe og lokalmiljø.

Prosjektarbeid – tar utgangspunkt i barns initiativ/interesser, deres undring og innspill leder utvikling av innhold og prosess i prosjektet. Dette er en måte hvor barns medvirkning kan ses i praksis i barnehagen.

Temaarbeid - styrer og pedagoger utarbeider innhold og prosess i samarbeid med barnehagens øvrige medarbeidere

Repetisjon - repetering av kjernestoffet i våre fem fagtema.

Progresjon – sikrer en systematisk, helhetlig og kontinuerlig utvikling av barns ferdigheter, kunnskap og læring innenfor alle fagtemaer. Sikrer på den måte progresjon.

Digital praksis – bidrar til barnas lek, kreativitet og læring. Digitale verktøy er en naturlig del av barns hverdag. Film, foto og projektor og apper er verktøy som kan inspirere til kreativitet.

Avdelingene bruker oppstarten av barnehageåret til å bli kjent med foreldre, barn og barnegruppene. Avdelingene lager hver sin halvårsplan hvor organisering, arbeidsmetoder og innhold blir beskrevet. Vi streber etter å tilpasse planene etter barnas modning, kunnskap og interesser. Vi deler avdelingene inn i mindre grupper for å være tettere på barna og kan bedre stimulere til mestring og gode opplevelser.

Hos oss veksler vi mellom spontane og planlagte aktiviteter. Personalet er aktive voksne som både tilfører noe til barna og som er lydhøre for barnas interesser og annen viktig informasjon vi får ved observasjon og samtaler. Vi kartlegger relasjoner for å sikre at alle barn blir sett godt.

En viktig arbeidsmetode er å ta i bruk SMTTE i utfordrende saker. Det hjelper oss til å fokusere på hva vi VET, hva vi bør sjekke og hvilke opprettholdende faktorer vi har. Som oftest lander vi på at de voksne kan gjøre en forskjell. Det er ikke barnet som er ansvarlig for relasjonen. Personalet skal jevnlig evaluere egen praksis i forhold til barnesyn, Rammeplanen og våre progresjonsplaner.

Rammeplanen implementeres etter egen implementeringsplan hvor vi har fokus på fire kjernekomponenter og vi bruker personalmøter og deler av planleggingsdager på dette. Slik sikrer vi at vi fyller kravene til Rammeplanen. Å styrke barns egenverd er det viktigste i alt vårt pedagogiske arbeid. Vi ønsker at barn skal leke seg til kunnskap og kompetanse. Leken gjør læringen naturlig og meningsfull og viktigst av alt får barna trent sosiale ferdigheter, empati og selvfølelse. Dette forsterker vi ved å ta i bruk Hjerteprogrammet tilpasset alder og modning. Fagområdene skissert i rammeplanen, er oftest filtret i hverandre og blir gjerne berørt samtidig, både i hverdagsaktiviteter og i mer planlagte aktiviteter. Ved å gjenta flere ganger (repetisjonsprinsippet) og la temaene vokse (spiralprinsippet) øker kunnskapen. Vi har flere temaer i løpet av et år barna skal innom. Disse er satt av oss i planene. Prosjekter derimot kan dukke opp, på bakgrunn av spesielle interesser hos barna /observasjoner vi har gjort i barnegruppene. Alle fagområdene skal naturlig arbeides med i interaktive samlinger/aktivitet for å skape felles opplevelsesarenaer for barna som de kan ta med videre i lek,- ute og inne. Noen fagområder kan få ekstra fokus over en periode. For eksempel et kunstprosjekt (kunst, kultur og kreativitet). Vi vil også ta i bruk noe digitalt verktøy (som projektor, ipad, Osmo og Beebot (enkel programmering) for å utvide lekemiljøet på en spennende måte som engasjerer barna.

Tilrettelegging

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som treger ekstra støtte

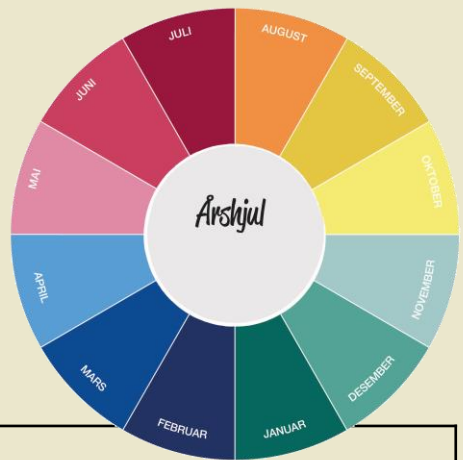
Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Barnehagens viktigste sosialiseringsarena er leken. Tilrettelegging og tidlig innsats kan innebære at personalet arbeidet særlig målrettet og systematisk - over kortere eller lengre periode- med å inkludere barnet i meningsfulle fellesskap.

Barnehagen har mange aktuelle samarbeidspartnere som barnevern, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), helsestasjon, skoler, Universitetet i Agder etc. Her kan barnehagen hente hjelp når det er behov for det.

Helsetjenester som omhandler barn er nå samlokalisert i [Familiens hus](#) der man treffer helsesøster, familieterapeut, jordmor, fysioterapeuter, barnevernsarbeidere og skolehelsetjenesten. Også barnehagen henvender seg her når det er behov for det. Alle barnehager har fått tildelt en kontakthelsekyepleie og øvrige støttefunksjoner. Det tverrfaglige samarbeidet kommer blant annet til uttrykk gjennom avklaringsmøtet. Denne møteplassen har til hensikt å kartlegge hjelpebehovet slik at familier får riktig hjelp og bidra til best mulig utvikling for barnet.

Årshjul

Måned	Aktivitet
August	Oppstart etter sommerferien 29.juli Planleggingsdag fredag 30.august
September	Foreldremøte 23.09 Konstituere samarbeidsutvalg 26.09
Oktober	Planleggingsdag fredag 18.oktober FN-dagen 24.oktober
November	Verdens forskerdag 10.november Frist for å melde inn juleferie er satt til 28.november
Desember	Adventssamlinger Forberedelser til jul
Januar	Planleggingsdag torsdag 2.januar Barnas hjertedag 13.januar
Februar	Samenes nasjonaldag 6. februar Karneval
Mars	Frist for å melde inn påskeferie er satt til 13.03
April	Frist for å melde inn sommerferie er satt til 25.april
Mai	Planleggingsdager fredag 2.mai og fredag 30.mai Verdens aktivitetsdag 10.mai Markering av 17.mai: fredag 16.mai
Juni	Barnas miljødag torsdag 5.juni Sommerfest 19.juni
Juli	Barnehagen har sommerstengt 3 uker, fra mandag 7.juli- søndag 27.juli 2025

Bakgrunnsdokumenter

Lover og forskrifter

[Lov om barnehager \(Barnehageloven, 2021\)](#)

[Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver \(2017\)](#)

[FNs konvensjon om barnets rettigheter \(Barnekonvensjonen\)](#)

Læringsverkstedets dokumenter

Verdiplattformen

Veilederen «Vår pedagogikk»

[Handlingsplan mot mobbing](#)

Veilederen "Et godt måltid-mer enn bare mat"

Veileder fra Kunnskapsdepartementet

[Veileder Fra eldst til yngst Kunnskapsdepartementet 2008](#)

Stortingsmeldinger

[Meld. St. 6 \(2019–2020\) Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO](#)

Lenker til veiledere fra Utdanningsdirektoratet

[Håndtering av kriser og sorg i barnehagen \(2014\)](#)

[Språk i barnehagen- mye mer enn bare prat \(2013\)](#)

[Barns trivsel-voksnes ansvar, veileder om forebyggende arbeid mot mobbing i barnehagen \(2012\)](#)

Lenker til aktuelle hjemmesider

[Læringsverkstedet](#)

[Regjeringen/Kunnskapsdepartementet/Barnehage](#)

[Utdanningsdirektoratet/Barnehage](#)

[PBL-Private barnehagers landsforbund](#)